FOR Freedom AND Justice...

NO. 129

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER
Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, RockSprings

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 1, 1977

LETO LXXIX. — Vol. LXXIX

BARAGOV DAN

V SOBOTO IN NEDELJO – 3. in 4. SEPTEMBRA 1977 V LEMONTU, ILLIONIS

PROGRAM

verske in kulturne predstave v nedeljo, 4. septembra 1977 ob 6. uri zvečer v Mount Assisi Avditoriju, Lemont, Ill.

1 — Čudovit si v svojih svetnikih (M. Tomc)
Združeni pevski zbori

2 — Cerkveni zbor Sv. Štefana v Chicagu, Ill.
Slovenska zemlja (J. Aljaž)
Pozdravljena Kraljica (P. V. Spendov)
V hribih se dela dan (A. Foerster)
Kaj veseli bi ne peli (B. Smetana)
Pevovodja: Rev. Vendelin Spendov
Klavir: Alfred Fischinger, B.M.

3 — SARC Folklorna skupina, Chicago, Ill.
Ljudski plesi iz različnih slovenskih pokrajin
Vodi: Mrs. Corinne Leskovar

4 — Solistka — Marija Kranjc-Fischinger
He was despised (Oratorio Messia) (G. F. Handel)
Rastlose Liebe (F. Schubert)
L'Heure Excuse (Poldowski)
Cruda sorte (Opera Italiana in Algeri) (Rossini)
Klavir: Alfred Fischinger

5 — Cerkveni zbor Sv. Janeza v Milwaukee, Wis.
Večerni zvon (I. Hladnik)
Slovenska pesem (S. Premrl)
Nazaj v planinski raj (A. Nedved)
Eno samo tiho rožo (I. Ocvirk)
V Gorenjsko oziram (Flajsman)
Pevovodja: Ernest Majhenic

6 — Folklorna skupina "NAGELJ", Don Mills, Kanada
Izbira tipičnih slovenskih ljudskih plesov
Vodi: Ciril Soršak

7 — Slovenska šola — Chicago, Ill.
Baragovi blagri — Vodi: Jože Rus

8 — Cerkveni zbor Marije Pomagaj v Torontu, Kanada
Jezusova oporoka (M. Tomc)
Hišica očetova (P. A. Hribar)
Ti si Peter — Skala (F. Kimovec)
Večerni Ave — Moški zbor (A. Foerster)
Pevovodja: Dušan Klemencic

9 — Solistka — Marija Kranjc-Fischinger
O Gospa moja (V. Spendov)
Iz gozda so ptice odplule (B. Ipavec)
Čuri muri (B. Ipavec)
Tam na vrtni gredi (Narodna)
Gor čez jezero (Narodna)
Klavir: Alfred Fischinger

10 — Folklorna skupina "TRIGLAV", Milwaukee, Wis.
Izbira slovenskih ljudskih motivov
Vodi: Elizabeth Modic

11 — Pevski zbor "KOROTAN", Cleveland, Ohio
Skofu Baragu v spomin (I. Zorman)
Bodi zdrava, Domovina (F. S. Vilhar)
Na planine (P. H. Satner)
Tja pojdem, pokleknem (F. A. Gorenšek)
Na tujih tleh (D. Jenko)
Koroška (R: Gobec)
Ave Marija (Opera "Gorenjski slavček") (A. Foerster)
pevovodja: Frank A. Gorenšek

12 — Združeni pevski zbori
Psalm 150 - Hvalnica (F. Kimovec)
Hvala večnemu Bogu!...

Bela hiša vztrajno brani Berta Lanceja

Pritisk za njegovo izločitev iz zvezne vlade raste, toda Bela hiša ne kaže volje tej zahtevi ustreči.

WASHINGTON, D.C. — Del časopisja nadaljuje razpravo proti računskemu direktorju Bertu Lanceju, ki da ni vsega povedal o svoji finančni dejavnosti, ko so ga v Senatu zaslševali, predno je bil potrjen za proračunskega direktorja v Carterjevi vladi. Tudi pri svojem nastopu pred Senatnim odborom v letošnjem juliju naj bi ne bil v celoti razkril svojega finančnega položaja.

Proračunskega direktorja nihče ne prijema zaradi njegovega dela v zvezni vladi, to naj bi bilo neoporečno, četudi je sen. W. Proxmire dejal, da Bertu Lanceju manjka za to položaj strokovnega znanja in skušnje.

Bert Lance, ožji prijatelj in sodelavec predsednika Carterja še v domači Georgiji, je v težavah zaradi razkritij njegovega delovanja v času, ko je bil bankir v Georgiji. Delal je na veliko in pri tem včasih premalo pazil na zakone in predpise. Nihče ne trdi, da bi bil Lance storil kaj nezakonitega ali nepravilnega, opozarjajo le na razne njegove posle, ki so dvomljive vrednosti in na robu zakonitosti.

Predsednik Carter je branil svojega prijatelja, se odločno zavzel zanj in ga oprostil vsake nezakonitost, pri tem pa je dodal, da so morda nekateri zakonski predpisi o bančnem poslovanju preohlapni in potrebujejo dopolnila. Predsednikov tiskovni tajnik Jody Powell je dejal časnikarjem, da ni Lance storil ničesar, kar bi opravičevalo misel na njegov umik iz zvezne vlade. Dodal je, da predsednik Carter ne "kaže nobenih znakov utrujenosti" pri obrambi svojega prijatelja in sodelavca.

—o—

Berkowitz 'neodgovoren'

NEW YORK, N.Y. — Zdravniška preiskava je dognala, da David Berkowitz, "Sin Sama", ki je obtožen umora šestih mladih deklet, ni duševno zdrav in zato tudi ni odgovoren za svoja dejanja. Zdravnika, ki sta obtoženca preiskovala, sta prišla do zaključka, da se bo bolezen preje slabšala kot izboljšala.

Predno bodo obtoženca poslali v umobolnico, kjer bo ostal, dokler se mu ne bi zdravje izboljšalo, ga bodo pregledali še strokovnjaki za duševne bolezni, ki jih bo izbralo javno tožilstvo.

—o—

Begin se vrnil iz Romunije zadovoljen

TEL AVIV, Izr. — Predsednik vlade Menahem Begin se je vrnil s svojega obiska v Romuniji utrujen, pa očividno zadovoljen, da je imel priložnost neposredno razložiti eni izmed komunističnih držav Vzhodne Evrope stališča Izraela.

—o—

Kappler ni bil spravljen iz zapora v kovčku

RIM, It. — Obrambni minister Vito Lattanzio je izjavil, da nacističnega vojnega zločinca ni odpeljala iz vojaške bolnišnice njegova žena v "velikem" kovčku, kot so trdili, ker za tak velik kovček vrata v dvigalu, s katerim naj bi ga odpeljala, niso dovolj široka.

Novi grobovi

Joseph Miklus

Včeraj zjutraj je preminul v Lakewood bolnišnici 79 let stari Joseph Miklus s 4243 W. 57 St., doma v Novi Gorici na Primorskem, mož Matilde, roj. Klanjsek, oče Olge Klinec, stari in prastari oče. Pokojnik je bil znan društveni delavec, eden od ustanoviteljev Slovenskega narodnega doma na Denison Avenue, član pevskega zbora Triglav. Soče št. 27 ADZ in zadnjih 48 let njen tajnik, član Nanosa št. 264 SNPJ, zaposlen pri Swift & Co. do leta 1953, ko je šel v pokoj. Pogreb bo iz Walter Martin pogrebnega zavoda na 9811 Denison Avenue ob 8.45 zjutraj v soboto, v cerkev sv. Tomaža Mora ob 9.30 pod vodstvom L. Ferfolia pogrebnega zavoda, nato na pokopališče sv. Križa.

—o—

Voyager 2 v redu, Voyager 1 poleti v vesolje 5. septembra

Ko so spravili v red glavni komputer v Voyager 2 vesoljski ladji in izvedli popravke v Voyager 1, so temu določili vzletni datum — 5. september.

PASADENA, Kalif. — Vesoljska ladja Voyager 2 je končno v redu, strokovnjakom NASA je uspelo popraviti komputer in ga pripraviti do tega, da se ravna po ukazih z Zemlje. Tako je izpolnil ukaze, ki so spravili v pravilni položaj roko, katera drži večino znanstvenih instrumentov.

Ko so rešili težave v vesoljski ladji Voyager 2, katere so se pojavile kmalu po njenem vzletu, so izvedli nekatere spremembe v Voyager 1, da bi preprečili slične težave, ko ga bodo 5. septembra pognali s Cape Canaveral v vesolješ Vzlet je bil prvotno določen za 1. september.

Voyager 1 bo poletel v vesolje precej kasneje kot Voyager 2, pa bo preje dosegel bližino planeta Jupiter, ker so ga usmerili na krajšo pot. Ker bo prvi priletel do Jupitra, je tudi dobil označbo 1.

—o—

Zvezna vlada hoče zadržati prekomerno naraščanje cen domov

WASHINGTON, D. C. — Zvezno tajništvo za domove in razvoj mest je objavila pretekli teden obsežen program boja proti hitri rasti cen domov in stanovanj. Patricia R. Harris, ki je na čelu tega tajništva, je izjavila, da sedanji razvoj predstavlja nevarnost ne le za ljudi z nizkimi, ampak za one s srednjimi dohodki. Tudi ti ne bodo sposobni kupiti in vzdrževati svoj lastni dom, če ne bo rast cen hiš ustavljena ali močnejše zavrta.

Mrs. Harris je pozvala Svet za ustaljenost plač in cen, naj preišče "nepojasnljiv in dramatičen" dvig cen lesa, ki so od 1. julija letos dvignile za 12 do 28%. Napovedala je sestanek z uporabniki in proizvajalci izolacijskega materiala, katerega cene tudi neopravičljivo rastejo.

Napovedana je ustanovitev posebne 42-članske komisije, sestavljene iz graditeljev, predstavnikov delavskih unij in predstavnikov potrošnikov, ki bi naj na sestanku 5. okt. 1977 skušala najti pota za zmanjšanje stroškov pri gradnji domov in zaviranju rasti njihovih cen.

TITO SPREJET V PEKINGU Z NAJVEČJO POZORNOSTJO

Predsednik SFR Jugoslavije Josip Broz Tito je po obisku v Severni Koreji, kjer so ga sprejeli z vsemi častmi in ga predstavili na velikem javnem zborovanju v glavnem mestu, priletel v glavno mesto LR Kitajske na svoj prvi obisk. V Pekingu so ga sprejeli z vsemi častmi in s pozornostjo, ki je celo med "tovariši" neobičajna.

HONG KONG. — LR Kitajska je sprejela predsednika SFR Jugoslavije Josipa Broza Tita z vso častjo, pozornostjo in prijateljsko toploto. Na letališču Pekinga so Tita pričakali in pozdravili sam predsednik vlade in načelnik Komunistične partije Hua Kuo-feng v družbi podpredsednika vlade Teng Hsiaopinga in drugih članov Politbiroja. Množica kakih 100,000 ljudi je pozdravila Tita in Huo, ko sta se v odprtem avtu vozila z letališča v sredino mesta. Diplomati trdijo, da je bil to največji sprejem tujega državnega poglavarja na Kitajskem v več letih.

V torek zvečer je priredil Hua za svojega gosta slavnostni banket v Veliki ljudski palači z vrsto govorov, napitnic in pozdravov.

Tito je pretekli mesec obiskal Sovjetsko zvezo, si vzel po razgovorih v Moskvi nekaj dni odmora na obali Bajkalskega jezera, pa odletel od tam na uradni obisk Severno Korejo. Tam ga je predsednki Kim častil na vse načine, običajne med komunističnimi tovariši. Predstavil ga je v glavnem mestu na ljudskem zborovanju preko 100,000 ljudi. Razgovori med obema državnima vodnika so potekali brez dvoma na državni in na partijski ravni; na zadnji nemara bolj kot na prvi, ker v državnih odnosih med Jugoslavijo in Severno Korejo ni mogoče pričakovati kakega posebnega napredka.

Preteki torek je Tito priletel iz Severne Koreje v glavno mesto LR Kitajske. Ta obisk smatrajo nekateri kot nekako protiutež obisku v Moskvi, da bi Tito ohranil v svetu, zlasti tudi na Zahodu vtis o svoji nevtralnosti in neuvrščenosti. V Moskvi je namreč dobil visoko odlikovanje oktobrske revolucije, tja pa ni prišel toliko zaradi tega, ampak zaradi iskanja kreditov 250 milijonov, ki bi naj rešili jugoslovansko gospodarstvo iz njegovega sedanjega zastoja, kot trdijo nekatera poročila.

Tito ni bil prijatelj pokojnega kitajskega vodnika Mao Cetunga. Kitajska Komunistična partija je namreč Tita in njegovo zvezo komunistov proglasila za prve "revizioniste" in preko njega zmerjala in napadala Moskvo. Ta je v oni dobi odgovarjala na te napade z napadi na Albanijo, ki je nekaj preje prešla iz sovjetskega v kitajski tabor. Tito je baje tedaj izjavil, da ne bo obiskal LR Kitajske, dokler bo živ Mao.

Od tedaj se je marsikaj spremenilo. Moskva in Peking sta se začela javno prepirati in napadati, posredništvo Jugoslavije in Albanije ni bilo več potrebno. Zveza komunistov Jugoslavije v času neprestanih in ostrih napadov pretrgala vse vezi s Komunistično partijo Kitajske, odnosi na državni ravni med Beogradom in Pekingom pa so ostali. Postopno so se popravljali in postali v zadnjih letih skoraj prijateljski.

Peking ima interes na SFR Jugoslaviji v toliko, v kolikor se ta upira sovjetskemu "gospodstvu", odreka Moskvi vodstvo v komunističnem gibanju in poudarja lastno pot v komunizem. V tem pogledu je njeno stališče močno podobno kitajskemu. Trdijo, da se v Pekingu zanimajo v zadnjem času tudi za jugoslovanski "samoupravni" sistem, ker da vidijo v njem možno sredstvo za pospešenje gospodarske dejavnosti in zlasti ustvarjanja nove vneme k večjim žrtvam med delavci. Ti so postali nezadovoljni zaradi dolgoletne zamrznitve plač in zaslužkov, kar onemogoča izboljševanje njihovega materialnega življenja. Komunizem je na vladi že nad dobo enega človeškega rodu, pa še ni izpolnil skoraj nobenih obljub in obetov. Podobno kot drugod na svetu, hočejo tudi Kitajci več dobrin, boljše življenje.

—o—

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — Po vzletu z letališča Kennedy je eksplodiral eden izmed motorjev potniškega jet letala Boeing 747, pa je pilotu uspelo letalo srečno vrniti na letališče, ne da bi bil kdo ranjen.

WASHINGTON, D.C. — Na predlog ZDA je bil sestanek državnega tajnika C. R. Vanceja in sovjetskega zunanjega ministra A. Gromika, določen za 7. september 1977 na Dunaju, odpovedan. Sestala se bosta 14 dni kasneje, najprej v Washingtonu, nato pa še v New Yorku, kjer bosta na zasedanju glavne skupščine ZN.

SALISBURY, Rod. — Pri včerajšnjih volitvah je predsednik vlade Ian Smith dobil okoli 90% vseh glasov in s tem trdno zaupnico vladajoče bele manjšine za svoj program sporazuma s predstavniki črne večine o prenosu vlade iz rok bele manjšine v roke črne večine. Smith se hoče o tem dogovoriti z zmernimi vodniki črne večine, ki so ostali doma v Rodeziji, ne mara pa se pogajati z vodniki črne gverile, ki ima oporišča v Mozambiku in Zambiji. Danes sta prišla v Salisbury na razgovore s Smithom britanski zunanji minister David Owen in ameriški poslanik pri ZN Andrew Young da mu predložila britansko-ameriški načrt za rešitev rodezijske krize. Smith je dejansko ta načrt označil za nesprejemljiv, za "samomor" belih v Rodeziji, še predno mu je bil predložen.

NEW ORLEANS, La. — Hurikan Anita je zadel obalo Louisiane in ogroža sedaj Teksas.

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj je bil končan obisk predsednika Somalije M. Siada Barre-ja, ki je prišel sem na povabilo ZSSR. Kratko poročilo o obisku in razgovorih kaže, da so se odnosi Sovjetske zveze s Somalijo, nekdaj najzvestejšo zaveznico v Afriki, močno poslabšali. ZSSR se je očitno postavila na stran Etiopije in označila Somalijo za napadalko, ker podpira "osvobodilni boj" v etiopski pokrajini Ogaden.

Iz Clevelanda in okolice

Uprava išče raznašalca—

Uprava AD išče raznašalca lista za E. 61 St. južno od St. Clair Avenue.

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo pri Sv. Vidu bo imelo v nedeljo, 4. septembra, pri osmi sv. maši skupno sv. obhajilo, popoldne ob 1.30 pa sejo v društveni sobi avditorija. Vse članice vabljene!

Pri Fordu prodajali delavcem službe—

Pri Ford Motor Co. v Brook Parku so nekateri družbeni uslužbenci in nekateri unijski ter politični vodniki "posredovali" delavcem službe proti primerni nagradi. Ko je družba to odkrila, je nekaj ljudi v tej zvezi odpustila, sedaj vso reč preiskuje FBI.

Novi avtobusi—

RTA (Regional Transit Authority) je objavila obsežen program za obnovo voznega parka. Kupiti mislijo 500 novih avtobusov s klimatsko napravo, kateri bodo nadomestili stare, dotrajane. Program bo stal predvidoma 250 milijonov dolarjev.

Domači krofi naprodaj—

V farni dvorani pri Sv. Vidu bodo v soboto dopoldne naprodaj domači krofi.

V bolnišnici—

Mrs. Dorothy Mlinar z 27370 Forestview Avenue je v St. Vincent Charity bolnišnici. Obiski so dovoljeni. Želimo ji naglega okrevanja.

St. Clair Business dobitniki—

Včeraj so bili izbrani na sestanku St. Clair Business Association sledeči za nagrade: glavni dobitek $350 je dobila Mary Sustarsic, 1194 E. 71 St., po $25 Bruno z 200 Milton Rd. in Jerry Skelin s 6622 St. Clair Ave., po $15 Louis Fink z 6231 St. Clair Avenue in Kimberly Jezerinac s 7013 Hecker Ave., po $10 Frank Mramor, 6710 St. Clair Avenue, Frank Cvelbar od Superior Body & Paint, Helen Ash, Leo in Frank Cerar s 1002 E. 63 St. Posebno nagrado za prodajo sta dobila $25 Joe Starc s 1164 Norwood Rd. in $15 Stan.

—o—

Predsedniki republik Latinske Amerike pri podpisu pogodb s Panamo

WASHINGTON, D.C. — V vladnih krogih pričakujejo, da bo pri podpisu pogodbe med ZDA in Panamo navzoča velika večina predsednikov držav Latinske Amerike.

Podpis bo v Washingtonu 7. septembra 1977.

—o—

Frank Johnson cilja na Vrhovno zvezno sodišče

WASHINGTON, D.C. — Tu krožijo govorice, da je končni cilj zveznega sodnika Franka Johnsona Jr. iz Alabame, ki ga je predsednik Carter imenoval za novega direktorja FBI, dosega imenovanja v Vrhovno zvezno sodišče.

Vremenski prerok

Večinoma oblačno z verjetnostjo neviht. Najvišja temperatura okoli 84 F (29 C).

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NAROCNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$30.00 na leto; $15.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$30.00 per year; $15.00 for 6 months; $8.50 for 3 months
Friday Edition $10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
No. 129 Thursday, Sept. 1, 1977

S. Z.:

Smo Slovenci brez svetnikov?

II.

"Zvon" in njegovi so se seveda zgledovali po najbližjih sosedih, po tem, kar smo omenili že v začetku. Pojem "omika" tedaj še ni bil strokovno določen. Toda, če bi se ozrli le malo dalj, bi naleteli na "kmečke" Švicarje, katerih omika je manjša od Slovencev, dasi je bogastvo večje.

Kako žaljivo je bilo takšno pisanje, se nam pokaže, če nekoliko pogledamo, kakšno vlogo so imeli duhovniki v slovenskem narodnem in kulturnem življenju. Oni so v resnici storili največ za duhovni in kulturni in s tem tudi narodni napredek Slovencev na prelomu stoletja, v zgodovini pa tudi vse do druge vojske in še čez. In tudi tedaj, ko je bil slovenski človek v največji idejni in duševni stiski. Naj omenimo primere: politično delo Janeza Evangelista Kreka, Antona Korošca in še koga, književno delo Simona Gregorčiča, Aškerca, Frana S. Finžgarja, Frana Ks. Meška, glasbena ustvarjalnost Vinka Vodopivca in drugih in vse drugo, ki je danes temelj slovenske omike.

Slovenska omika ima svoje začetke v 6. stoletju in kasneje, ko se pojavi država Karantanija in Sp. Panonija. Panslovanski model to zgodovino napačno, po slovansko tolmači in zamegljuje dejstvo, da sta bili to slovenski državi. Slovenskemu človeku pa je danes, po toliki propagandi, vseeno, če sliši, da sta bili "slovanski". Karantanijo hočejo pripisati "Alpskim Slovanom", Sp. Panonijo pa si lastijo Slovaki, zakaj njen ustanovitelj knez Pribina, Kocljev oče, je res prišel iz (današnje) Slovaške. Sv. Ciril in Metod sta "slovanska" blagovestnika, dasi sta delovala le na Moravskem (ta je bila tedaj etnično slovaška, šele po opustošenju po Madžarih so se tja naselili Čehi) in v Panoniji. Danes si ju hočejo prilastiti vsi, najbolj pa Bolgari in Makedonci (ti imajo tudi lasti spominski plošči na Cirilovem grobu v Rimu; zakaj pa tam ni slovenske table?). Panslovanstvo je v naši zavesti tako zakoreninjeno, da se nam zdi vse to prav. Oba brata pa sta v resnici še najbolj slovenska in slovaška, ker takrat med obema narodnostima ni bilo bistvenih etničih razlik, kakor tudi ne do slavonske. (Slavonijo je hrvaški primorski knez Borna vzel v posest, ko je umoril upornega kneza Ljudevita). Tudi metropolija sv. Metoda je sprva skupna moravsko-panonska, potem panonska in nazadnje moravska (ko Metod ni mogel več v Panonijo in je v Velegradu umrl leta 885). Gre deloma torej za skupno narodnostno zgodovino med Slovenci, Slovaki in (hrvaškimi) Slavonci. Daleč od tega pa so Bolgari, Makedonci in drugi.

Kaj pa Metodovi učenci, oni, ki mu jih je dal Kocelj in so bili posvečeni. Po njegovi smrti so šli v Bolgarijo in Makedonijo ter na Poljsko. To so bili sv. Gorazd, Kliment Ohridski, Naum, Angelar in Sava. O teh poroča žitje sv. Metoda. Toda, če so prihajali iz Panonije, od kneza Kocelja, so bili Slovenci, torej so naši svetniki.

Mnogo kasneje je živela v Karantaniji sv. Hema ali Ema, rojena leta 983 na gradu Pilštajn in poročena z mejnim vojvodom Viljemom. Ko je izgubila moža in oba sinova, je razdala vse svoje ogromo imetje za cerkev in potrebne. Ustanovila je samostan v Krki na Koroškem, zapustila končno svoj dvor v Brežah (Friesach) in tudi sama šla v samostan. Razglašena je bila za svetnico leta 1937. Tudi tu nas moti panslovanska razlaga, knjeginja Hema, poročena z bavarskim ali frankovskim vojvodom, ne sodi v naša "narodna" čustva, zato pa kar mirno pustimo, da si jo prisvajajo koroški Nemci kot svojo, kot Nemko. Toda, ali je to prava resnica, če viri govorijo drugače? Vedno smo torej pripravljeni umakniti se pred vzvišenim čustvom, resnici navkljub.

Toliko, da se zavemo, koliko razčiščevanja in jasnosti je še potrebnih v slovenskih idejnih pojmovanjih. Zakaj, le če se bomo zavedali svojih lastnih vrednot, bomo imeli zaupanje vase in ne bomo klečeplazili pred tujo imenitnostjo!

*

Slovenci smo kljub ne vedno ugodnim razmeram dosegli celo za Evropo zavidanja vredno kulturno raven. Ko je bila nepismenost še nekaj vsakdanjega v Zahodni in Srednji Evropi, da ne omenjamo vzhodne, jugovzhodne ter južne, je bilo po podatkih avstrijskega uradnega štetja leta 1910 v slovenskih deželah le okoli 4% nepismenih. Tako nizek odstotek je imela tedaj v vsej Evropi in na svetu le še Danska.

Naši očetje so bili pridni in verni ljudje, ki jim ni manjkalo ponosa. Hlapčevske miselnosti med njimi ni bilo nič več kot med pripadniki drugih narodov, kajti ta v bistvu ne izhaja iz narodne pripadnosti, ampak iz notranje moralne šibkosti človeka. Kdor ima urejen in trden notranji odnos do Boga in pravilen odnos do bližnjega, ima tudi trden odnos do preteklosti, sedanjosti in bodočnosti svojega rodu, v njem ni strahu in zato tudi ne hlapčevske miselnosti, ki se iz tega rodi.

BESEDA IZ NARODA

Spet se je nabralo precej dobrotnikov naših koroških študentov

WICKLIFFE, O. — V teh dneh, ko se pripravljamo za Baragove dneve v Lemontu, se mi zdi prav, da pomislimo na tiste skromne grobove naših frančiškanskih duhovnikov in posebno še na grob našega velikega koroškega rojaka dr. Gregorija Rožmana, Zdi se mi prav, da ponovim za to priliko nekaj misli, ki nam jih je tri mesece pred svojo smrtjo ta veliki slovenski škof podal na Slovenskem dnevu v Clevelandu (dne 2. avg. 1959). Ta govor moremo mirno smatrati za del njegove oporoke.

Prvi del je posvetil naši Koroški, potem pa je nadaljeval: "Ti mladi koroški dijaki imajo tudi naši mladini tu nekaj važnega povedati: Bodite Amerikanci, polnovredni državljani, lahko in morate biti ponosni na to — *a materinski jezik vaš je slovenski, kakor naš!* To je dota, ki je ne smete zapraviti, temveč obogatiti! Dobesedno mislim, ko pravim: obogatiti . . . Kajti vsak jezik, tudi jezik najmanjšega naroda, je vrednota, ki nam odpre dohod do duhovnih in kulturnih bogastev tega naroda . . ."

Tako je škof govoril zadnjič za javnost, govoril iz srca kot duhovnik in Korošec. Kajti dobesedno je dejal: Prirejajte ta slovenski dan; pol dobička ste namenili za moje semenišče v Argentini, pol za koroške dijake. Toda povem vam — v tem slučaju dajem prednost podpori koroški mladini . . ."

Sedemnajst let je že od tega govora. Razmere med koroškimi brati so postale po sili in volji močnejših skoraj obupne. *Slovenska mladina pa tam še živi in bo živela, dokler bomo imeli trdnjave* slovenstva, kot je Mohorjeva družba v Celovcu; dokler bomo imeli med nami dobrotnike, ki ne zaprejo ušes, temveč nam pomagajo, da morejo tudi najrevnejši iz hribovskih vasi prelepe Koroške v skoraj, si upam trditi — edino *slovensko šolo* na Koroškem! V nekaj dneh se bodo odprla vrata gimnazije in 500 mladih ljudi bo prišlo v šolo, ki bi jo sovražniki slovenstva tako radi zaprli.

Na moj naslov so od zadnjega poročila poslali svoje darove za revne koroške študente (v domovih Družbe sv. Mohorja) sledeči dobrotniki:

$3: G. Frank Cerar, Cleveland;

$8: G. in ga. Štefan Zorc, Rye, Colorado;

$10: G. in ga. Jože Lah, Wickliffe, Ohio;

$13: G. in ga. Franc Mušič, Wickliffe, Ohio;

$15: G. in ga. Štefan Zorc (ponovno);

po $10: G. in ga. Janez Ovsenek, Cleveland, g. in ga. Vinko Vrhovnik, Cleveland, g. in ga. Ignac in Matilda Tavčar, Meadville, Pa.;

$30: Ga. Ana Frangesh, Cleveland;

$90 je poslala kot *nabirko* ga. Anica Tushar iz Gilberta, Minn.

Po $100: "Triglav", kulturno društvo, Milwaukee, Wis.; Neimenovani, Joliet, Ill.; Rev. Emil Hodnik, Abbotsford, Wis.;

$200: G. Frank Strle, Cleveland, Ohio, lastnik Slovenian Country Club-a.

$20 pa je poslal g. Stanko Šega iz Jolieta za Ameriško Domovino, ki smo jo začeli pošijati Mohorjevi. Rabimo še $35. Hvala!

Ne vem, kako naj se vsem prijateljem naše koroške mladine dostojno zahvalim. Bog naj vam vsem poplača po svoji uvidevnosti in bogato povrne vaše žrtve!

Z iskrenimi pozdravi!

Marjan Jakopič,
29424 Armadale Ave.
Cleveland, Ohio 44092

Federacija upokojencev in piknik

EUCLID, O. — Federacija slovenskih upokojencev je bila ustanovljena 15. januarja 1964 v Clevelandu. Skupno šteje 15 klubov z okoli 4,000 članov. Izmed teh je samo v širšem Clevelandu pet klubov, ki štejejo blizu 2,000 članov. Aktivni v federaciji so pa samo klubi iz Clevelanda, Barbertona in Girarda. Seje imamo po potrebi in sicer vsakikrat v drugem Narodnem domu, kjerkoli se klub nahaja. Na isti demokratični podlagi so po možnosti izvoljeni tudi odborniki. Vsak klub je upravičen do petih zastopnikov.

Namen Federacije je delovanje za boljšo socialno in zdravniško oskrbo upokojencev in za splošno korist Slovencev. V ta namen pošiljamo resolucije in spomenice na pristojna mesta. Tako smo na zadnji seji poslali protest na East Ohio Gas Co. zaradi povišanja cene plinu. Odobrili smo tudi resolucijo girardskega kluba proti stalni ameriški denarni pomoči in brezplačnim pošiljkam orožja raznim tujim državam, ko potrebujemo denar doma.

V Federacijo lahko pristopi vsak slovenski klub upokojencev v Ameriki, ako to odobri seja zastopnikov. Pristopnina za nove klube je samo $10, brez nadaljnih prispevkov. Ker je po naših naselbinah še več samostojnih klubov, je priporočljivo, da pristopijo v Federacijo, kajti v združenju je moč! Za pristop pišite tajniku Walter Lampe, 19608 Arrowhead Ave., Cleveland, Ohio 44119.

Ker so člani pri klubih raznih prepričanj in nazorov, je Federacija v političnih in verskih zadevah nepristranska, dočim imajo klubi v tem pogledu svoja pravila. Federacija ima tudi zadnjo besedo v spornih zadevah in pritožbah članov pri posameznih klubih.

Vsaka organizacija mora imeti stalne dohodke za pokritje upravnih in drugih stroškov, toda Federacija jih doslej še ni imela. Zato v ta namen priredi vsako leto velik skupni piknik. Letos smo ga imeli 17. avgusta na AMLA (SDZ) prostorih v Leroyju, Ohio. Piknik je bil zelo uspešen. Udeležilo se ga je blizu 1000 ljudi. Vsi so bili veselo razpoloženi, kajti bil je lep dan in prijetna družba. Barbertončani in Girardčani so se pripeljali z velikim busom, trije drugi busi so bili pa iz Clevelanda. Srečali smo se z mnogimi rojaki "oldtajmerji", ki jih vidimo le vsake "kvatre" enkrat, kot pravijo v starem kraju. Pa tudi mladine je bilo precej, ki je plesala s starejšimi vred, da so se kar iskre kresale. Na svoj račun so prišli tudi balinarji, pevci, filozofi in ljubitelji narave, ki je odeta v cvetje in zelenje, in tako radodarno razsiplje svoje krasote ter nas vabi v svoje naročje iz mestnega hrupa in okuženega ozračja. Vse izgleda, da je bil piknik tudi gmotno zadovoljiv.

Frank Česen

Beseda o namestnikih

MILWAUKEE, Wis. — Med bralci Ameriške Domovine je najbrž kakih 200 ali 300 takih, ki znajo nemško ali pa nemščino vsaj razumejo. Najstarejši izmed teh še pomnijo nekdanjo Avstro-Ogrsko in njeno upravo, njene šole in druge ustanove. Nekateri teh bralcev so opazili, da v zvezi s Trstom ni bila točna moja trditev (v članku o g. Mašiču, Amer. Dom. 23. jun., str. 3), da je to mesto imelo državnega namestnika. S tem nepravilnim izrazom sem sam zapeljal tiskarskega škrata, da je mislil, da se je visokemu upravitelju tržaškega mesta po nemško reklo Staatshalter. A te besede v nemških slovarjih ni. Pomenila bi človeka, ki državo drži. Me je pa tiskarski škrat s to svojo napako spodbudil, da sem v poletni vročini, ko mora človek vsaj nekaj premišljati, če se mu že ne ljubi delati kaj drugega, kako je nastal nemški izraz Statthalter, kot sem ga jaz zapisal v zvezi s Trstom. Pri tem sem takoj pomislil na angleški izraz lieutenant. Kar hitro se mi je odkrila zanimiva zveza in nato zgodovina ob njej, ki utegneta zanimati vsaj nekatere bralce.

Nemški Statthalter — v Trstu se je imenoval kaiserlicher-koeniglicher Statthalter, torej cesarsko-kraljevi namestnik — je dobesedni prevod nekoč zelo rabljenega latinskega izraza locum tenens. Doslovno pomeni nekoga, ki drži ali zavzema nek položaj, neko mesto, na splošno pa pomeni namestnika. Izraz je vzet iz rimskega bojevanja in rimskih rokoborb. Locum je seveda, kot marsikdo še vedno ve, 4. sklon (akuzativ) samostalnika locus — kraj, mesto, položaj.

Ker so v nekdanji rimski provinci Galiji poromanjeni Kelti začeli izgovarjati to besedo po svoje, še bolj po svoje pa so jo izgovarjali poromanjeni germanski Franki (ki so Francozom dali svoje ime) in za stopnjo še bolj nato poromanjeni germanski Normani, zato je locus, kot številne druge latinske besede, doživel veliko spremembo tako akustično kot optično (pravopisno). Približno takole je bilo: locus so začeli izgovarjati ljocus, nato ljoecus, končno pa so opustili obrazilo in od prvotne besede je ostal samo še ljoe (lieu). Izraz locum tenens pa je dal ljoetenant (lieutenant) z naglasom na zadnjem zlogu, kot je to v vseh francoskih besedah. Ta izraz so pofrancozeni Normani prinesli v Anglijo, ki so jo zasedli po znani bitki pri Hastingsu l. 1066. (Ta invazija in zasedba angleškega otoka je vsekakor bila drzna in genialna bojna operacija.) Kot znano so Normani v Angliji govorili med sebaj po francosko, dokler so bili tam vodilna plast in dokler so se čutili posebno etnično skupnost. Ko pa je konec 14. st. angleščina v izobraženih krogih ponovno prevladala, je zelo rabljeni francoski izraz lieutenant začenjal dobivati angleško izgovorjavo. Pri tem so Angleži čutili dve besedi: lieu tenant. Kasneje so jih združili in ohranili naglas druge besede. Zato tolikšna razlika med angleško in francosko izgovorjavo.

Prvotni pomen besede lieutenant (locum tenens) je lepo izražen v besedah kot lieutenant governor in lieutenant colonel, torej governerjev in polkovnikov namestnik. Če pa slučajno gre mimo nas lieutenant sedanje ameriške ali angleške vojske, ne pomislimo več, da je to nekoč bil namestnik kapitana. Kapitan seveda pride od latinskega capitanus, odtod angleški captain. Izvira pa iz latinske besede caput — glava. Zato se ta oficir pri Nemcih še sedaj imenuje Hauptmann — glavni mož, glavar, namreč v kompaniji (četi).

Za tiste bralce, ki znajo ali vsaj razumejo nemško, pa je morda zanimivo, da nekdanji locum tenens še vedno krepko živi v nemški besedi Leutnant. V začetku so jo pisali leutenant, a drugi e je hitro izpadel, ker so Nemci naglašali izraz na prvem zlogu. Torej ta nemška beseda ne pride od (die) Leute (ljudje), ampak je treba videti v njej francoski ljoe (lieu) in latinsko-francoski deležnik tenens — tenant. Tudi pri Nemcih je leut(e)nant nekoč jasno izražal stotnikovega namestnika. Dokazuje pa, da so polkovniki (koloneli) in stotniki imeli po več namestnikov, ki so bili vse vse bolj v neposrednem stiku z vojaki, kot pa njihovi predstojniki.

Naj omenim tudi Italijane. Pri teh je prvotni latinski izraz locum tenens počasi dobil obliko luogotenente. Za nekatere namestnike Italijani še sedaj uporabljajo ta izraz, drugod pa so luogo opustili, zato je poročnik italj. vojske le tenente. A prvotno je bil tudi on luogotenente, namestnik kapitana, stotnika.

Ker sem v temle sestavku že omenil stotnika, naj dodam, da je ta slovenski izraz narejen po zgledu svetopisemskega stotnika, ki se je pri Rimljanih imenoval centurio (centum — sto), torej poveljnik, ki je imel pod sabo 100 mož, seveda včasih več, včasih manj.

Kako pa je nastal slovenski izraz namestnik? Ker novi, letos spomladi na svetlo dani "Etimološki slovar slovenskega jezika" zajema samo besede od A do J (uredil ga je univ. prof. dr. France Bezlaj, drugi in tretji del ter indeks so še v delu), zato sem pogledal, kaj pravi hrvaško-srbski etimološki slovar, ki ga je pred nekaj leti v štirih knjigah izdala Jugoslovanska akademija v Zagrebu in ki ga je uredil hrvaški jezikoslovec dr. Petar Skok. (Ta mož je bil predsednik izpraševalcev (eksaminatorjev) pri moji veliki maturi na ljubljanski klasični gimnaziji l. 1933. Minister prosvete ga je poslal v Ljubljano zato, ker je bil jugoslovensko unitaristično misleč. V tem smislu je imel tudi nagovor.) Kazala (indeks) tega slovarja so me napotila h geslu "mjesto", ki seveda omenja tudi "namjesnika". Dasi je ta hrvaško-srbski slovar odlično znanstveno delo, me imenovano geslo delno razočara, ker navaja, da je namjesnik prevedenka nemškega izraza Statthalter, kar da je v italijanščini luogotenente. Da je prevedenka, ni sprejemljivo. Ta dva izraza sta le pomensko vplivala na nastanek namjesnika, ne pa oblikovno. V geslu obenem pogrešam navedbo, da imata nemški in italijanski izraz skupno podlago v latinskem izrazu locum tenens.

Po mojem poznanju je slovenski namestnik nastajal pod vplivom nemških izrazov. kot so "an meiner Statt", v starejšem jeziku "an Statt meiner" — namesto mene. Ali pa "an Vaters Statt" — "an Statt Vaters" — namesto očeta, torej očetov namestnik. Verjetno pa je krepko vplival na nastanek namestnika tudi nekoč zelo rabljeni latinski izraz "loco parentis", namestnik staršev, prav za prav enega od staršev — ponavadi očeta. In ta latinski izraz so nekoč župniki uporabljali zelo pogosto. Vsekakor pa Slovenci niso slepo posnemali ne nemščine niti latinščine, ampak so z obrazilom -ik nadeli izrazu lepo slovensko obleko.

Seveda je še več drugih izrazov in načinov, ki izražajo namestnika in namestništvo. V latinščini je zlasti poznan vicarius — vikar, na pr. papež Kristusov vikar na zemlji. Nekdanjim latincem naj povem, da izraz ne pride od vicus (vas, selo), ampak od defektnega samostalnika vicis, ki je bolj poznan v ablativni obliki vice. V tej besedi tiči isti koren kot v nemškem glagolu wechseln. Torej pomeni zameno, izmeno. Ta ablativni vice je povzročil nastanek izrazov za namestnike, kot so viceadmiral, viceguverner, viceprefekt, v angleščini pa vicepresident. V starejši slovenščini je bil poznan izraz vicedom (iz vicedominus), ki je bil deželski namestnik, kar izrecno pravi Slovenski pravopis. Pod vplivom tega vice so Hrvati in Srbi naredili lepo besedo zamjenik.

Naj na kratko omenim še nekatere izraze za namestnika: legat(us) in deputat(us). Tale slednji je dal v angleščini deputy. Dalje proconsul in prodekan. Po svoje je zanimiv nemški Stellvertretter, čigar druga polovica je vplivala na nastanek slovenskega zastopnika. In številni izrazi v raznih jezikih, narejeni s pomočjo predloga pod-, na pr., subdiacon in subpraefectus; subject (podanik) in substitute v angleščini, ki sta pač iz latinščine; francoski soussacretaire, ki je v italijanščini sottosegretario (podtajnik), nemški Unterofizier, ki je seveda oficirjev namestnik, zlasti od polnoči do zjutraj v dežurni službi; v slovenščini pa podoficir, podporočnik, podravnatelj, podnačelnik. — — —

Morda je ves tale sestavek precej suh in vse preveč profesorski, morda pa je kljub temu v njem kaj zanimivega. Saj je v nastajanju izrazov za namestnika lep kos jezikovne, kulturne in celo politične zgodovine.

Ker je v temle sestavku ključni izraz locum tenens, naj za konec povem, da izraz še vedno uporabljajo v Angliji, kadar mislijo na duhovnikovega ali zdravnikovega namestnika.

Janez Grum

Premalo ledvic

V ZDA so prvo ledvico presadili leta 1954, zdaj je to "vsakdanja praksa" v več kot 160 bolnišnicah. Kirurgov ne manjka, težko pa je najti ledvice.

V mednarodni letalski pošti niso redki paketi, na katerih piše: "Pozor, človeški organi!" Mladi Jose Serrano iz Brooklyna, N.Y., je dobil pred štirimi meseci ledvico moskovskega fanta, ki je umrl pri prometni nesreči. Pravijo, da je zdaj dober za pet let.

Če bi mu presadili ledvico pred petimi leti, bi imel po ameriških statistikah samo 35 odstotkov možnosti, da bo lahko tako dolgo brez skrbi živel s tujo ledvico. Pred desetimi leti bi bilo še precej manj upanja. Možnosti za več kot pet let življenja se večajo v odvisnosti od sorodstva prejemnika in darovalca.

Za sto odstotkov se povečajo, če gre za istojajčna dvojčka. Navsploh imajo mladi prejemniki več upanja, starejši pa presadila ve prenašajo slabše kot čiščenje krvi z aparati.

Newyorški kirurgi presadijo po eno ledvico na teden, kandidatov je trenutno okoli 600. V vseh ZDA čaka na tuje ledvico 11,000 pacientov, do konca leta njega leta pa jih bo dobilo kvečjemu 2.000.

Pri izboru ima računalnik pomembno vlogo: po vloženih podatkih ugotovi, pri katerem pacientu bi bilo največ možnosti, da bo njegov organizem sprejel presajeni organ.

Vonj novega kruha

Da, kmet sem in v moje roke
pretaka se zlata pšenica,
ko pijem iz vrelcev zemlje —
cerkev je vsaka kopica . . .

Oj, zlati nabreknjeni klasi
težijo k tlom v darovanje,
v očeh in v srcih gorijo —
plamtijo nove mi sanje . . .

Bogastvo, vonj novega kruha
prikliče na ustne molitev,
ko v kotu nad mizo stoletno
svet Duh požegna daritev . . .

M. Jakopič

Lemonske drobtinice

Druga skrivnost veselega dela:
... ki si ga Devica od sv. Duha spočela.

*

Dolgo, dolgo je Marija v srcu pela hvalnico za to izredno milost, ki je ne bo nikoli deležna kak druga Evina hči. V Mariji počiva učlovečeni Bog. Ne more posvetiti svojih misli komu drugemu. Angel jo je že davno zapustil, a Marijino srce še vedno poje melodije ljubezni, hvalnice skritemu Mesiji, ki se prav dobro počuti v tako lepem, živem tabernaklju. Je sicer tesen, teman, a nikjer na svetu ni krasne, svetle žarnice, ki bi gorela s tako svetlobo in toploto, kot Marijino srce žari v ljubezni do Odrešenika.

Marija se zaveda vzvišenosti svojega poklica. Pozna Sv. pismo. Ve, da je bodo blagrovali vsi ljudje na veke... a ostane ponižna Gospodova dekla, ki želi samo Njemu in Njegovi stvari služiti. In zdaj se spomni: tudi tete Elizabete se je Bog spomnil v svojem usmiljenju, Ker je že v šestem mesecu, bo potrebovala pomoči. K nji pojdem, se odloči. Zaspi za nekaj ur, da si nabere novih moči. Ves dan je zaposlena s pospravljanjem stanovanja, saj hišice ne more pustiti v neredu. Popotnico si tudi mora preskrbeti. Pot je dolga, hribovita. Tri dni pešačenja ni malenkost. Na roparje, ki prežijo na samotne popotnike, niti ne misli. Tretji dan zaklene hišico, da ključ dobri sosedi. Prosi jo, naj pove Jožefu, da gre v gore k teti, da ga ne bo skrbelo. In nastopi dolgo potovanje. V duhu jo spremljajmo.

Preko polj, po cestah in kolovozih hiti Marija. Tisoč angelov je obdaja — Kralj vesoljstva mora vendar imeti častno stražo... Cvetice ob poti sklanjajo svoje cvetove. Ptički obletavajo samotno popotnico in ji z žvrgolenjem krajšajo pot. To je prva procesija v čast učlovečenemu Bogu, Marija je monštranca, iz katere Jezus blagoslavlja pokrajine in ljudi, ki jih srečava. Vse njene misli so Njemu posvečene.

Zvečer se Marija stisne v kak kot v obcestnem zavetišču, kjer se ustavljajo karavane. Poje nekaj svoje popotnice in v varstvu angelov prespi noč. Drugi in tretji dan sta podobna prvemu, samo pokrajine se menjavajo. Proti večeru tretjega dne zagleda Marija Ain Karim, kjer živi Elizabeta, in pospeši korak. Še pred temo potrka na vrata. Gospodinja sama jih odpre nepričakovanemu gostu.

"Shalom" pozdravi Marija E. lizabeta je veselo presenečena. Obe roki proži v objem Mariji. V istem trenutku je napolnjena s sv. Duhom in njeno dete od veselja poskoči v materinem telesu. Glasno zakliče: "Odkod meni ta sreča, da pride k meni Mati mojega Gospoda. V trenutku, ko sem zaslišala tvoj pozdrav, je od veselja poskočilo dete v mojem telesu. Blagor ti, ker si verovala obljubi Gospodovi, ker jo bo izpolnil." In Marija je zapela svoj nedosegljivo lep Magnificat, ki ga sv. Cerkev vsak dan moli pri večernicah:

Moja duša poveličuje Gospoda
in moj duh se raduje v Bogu,
mojem Zveličarju,
ker se je ozrl na nizkost svoje dekle.
Zakaj, glej, odslej me bodo
blagrovali vsi rodovi,
ker velike reči mi je storil On,
ki je vsemogočen in čigar ime
je sveto.
In usmiljenje Njegovo traja
od roda do roda
njim, ki se ga boje.
Moč je izkazal s svojo roko
in razkropil je napuhnjene
v misli njih srca.
Mogočne je pahnil s prestola
in povišal je ponižne.
Lačne je napolnil z dobrotami
in bogate je preštel prazne.
Sprejel je Izraela, služabnika svojega
in spomnil se je na svoje usmiljenje,
kakor je obljubil očetom našim,
Abrahamu in njegovemu zarodu na veke.

Si lahko predstavljamo veselje vseh v Zaharijevi hiši. Mož ni mogel govoriti, je pa na tablico napisal pozdrav Mariji. Tisti večer so si imeli veliko povedati, preden so odšli k počitku.

Razumljivo, da sta Zaharija in Elizabeta zelo spoštljivo ravnala z Marijo ves čas do njenega odhoda. Prav gotovo ni odšla pred Janezovim rojstvom, da je stregla Elizabeti. Opravljala je vsa gospodinjska dela. Srečni Janezek, saj ga je pestovala Mati božja. Šele, ko si je Elizabeta opomogla, se je Marija poslovila od družine. Umevno, da so vsi žalovali, ko se je poslavljala.

Po njenem odhodu so jo zelo pogrešali. Saj je bila tako potrpežljiva, delavna, ljubezniva z vsemi prijazna.

Sosedje, ki so prihajali v hišo. niso vedeli, da je lepa, mlada nečakinja Elizabete Mati božja. Vse je ostalo zakrito v skrivnost. Hvalili pa so njeno postrežljivost in dobroto vsi, ki so prišli takrat v stik z njo. Tudi njene telesne lepote so se radi spominjali v pogovorih z Elizabeto.

Marija pa je hitela po poti, da čimprej dospe v Nazaret. Si lahko mislimo, da je Jožef bil prvi med obiskovalci. Bil pa je strašno razočaran in je najbrž hitro odšel. In zdaj se je začelo trpljenje dveh src. Prenehalo je šele, ko je Bog poslal Jožefu v sanjah angela, ki ga je rešil vseh dvomov o Mariji.

Kot sad našega premišljevanja prosimo Marijo, naj nam izprosi čednost ljubezni do bližnjega, da bomo radi pomagali, kjer je treba, kadar kdo potrebuje in prosi pomoči. Sočutnega srca pa ni niti treba prositi — samo vidi, kje in kako naj pomaga. Duhovna dobra dela so še včasih večjega pomena kot telesna. Naj bodo naša srečanja v dobro vseh, pa naj bodo to prijatelji ali neznanci. Marijin obisk je prinesel srečo v Elizabetin dom. Ali imajo naši obiski tudi namen prinašati srečo? Ko zapuščamo hišo prijateljev, ali smo zapustili v nji mir in veselje? Poskusimo biti nosilci miru in veselja, medsebojne ljubezni — ne rušilci, razdiralci sreče v soseščini, družini, župniji. Z opravljanjem, obrekovanjem grešimo proti osmi božji zapovedi. Ako je to prešlo že v našo navado, prosimo Marijo, naj nam pomaga, da postanemo srečonosci, kot je bila ona Kristonosec.

s. M. Lavoslava

—o—

Za hujšanje

Skupina chicaških raziskovalcev je pripravila za zdaj le na zivalih preizkušen shujševalni preparat, o katerem trdijo, da bo omogočal ljudem jed in pijačo po mili volji, vendar se ne bodo zaradi tega prav nič zredili.

Novi preparat, imenovan perfluorooktil, se oblikuje v nekakšno oblogo, ki črevesju onemogoča vsrkavanje hrane. Poskusi na podganah kažejo, da ni škodljivih stranskih učinkov.

Pravijo, da bodo preparat začeli preizkušati na ljudeh čez leto dni, v prodaji pa bo čez dve ali tri leta. Novost ima samo začasen učinek, vendar se lahko zaplete, ker bo organizem dobil iz hrane premalo rudnin in vitaminov.

Pričakujejo, da bodo pri nadaljnih raziskavah rešili tudi ta problem. — Kalifornijski raziskovalci pa pripravljajo "neprebavljivo hrano", ki naj bi ljudem pomagala hujšati.

SREČANJE Z JOŽETOM VOŠNJAKOM

Julija 1933 v Innsbrucku. Bogoslovec potuje v počitnicah, v njem se že kaže nemirna vagabundska kri. Pri ogledovanju znamenitosti zagledam mladega fanta s kolesom. Na kolesu ima privezan nahrbtnik. Takoj si mislim: ta mora biti iz naših krajev. Nagovorim ga, razodene se: Jože Vošnjak, bogoslovec v Mariboru, in jaz: bogoslovec v Ljubljani. Srečanje v tujini je bolj prisrčno in nam bolj ostane v spominu. Še bolj zato, ker nekako začutiva, da sva si podobna, da rada potujeva, da se zanimava za enake stvari. Da se mlad človek ne sme zapreti vase, ampak mu je odprt svet, ki naj ga spoznava.

Toda niti sanjati bi si ne mogla, v kakšnih razmerah se bova zopet srečala, da bova 22 let skupno delovala in toliko prepotovala.

22 let pozneje, leta 1955. Vmes svetovna vojska in revolucija in strašni dogodki, ki jih je rajnki Jože doživljal še mnogo bolj razburkano, pa tudi nevarno. In še 10 povojskinih let razgibanega delovanja na Primorskem. Leta 1955 sem potoval po Ameriki ne le, da obiščem rojake, nalovim barvne slike, ampak da po želji rajnkega prelata dr. Bluemla naberem nekaj denarja za dom v Tinjah. Po treh mesecih bi se moral vrniti domov. Toda Amerika je prevelika in preveč zanimiva in sem bivanje v Ameriki nategnil. Tedaj je prišel škofijski dekret, da sem nastavljen za župnega upravitelja v Št. Janžu. Zaletela pa nikjer... Prav tedaj je prišel g. Vošnjak s Primorske na Koroško in g. dr. Blueml, ki mu je bil Št. Janž posebno pri srcu, ga je poslal v Št. Janž, da mene nadomestuje. Po precejšnji zamudi sem se vrnil in zvem, da imam dekret za Št. Janž, tam pa je g. Vošnjak. Hotel sem ga obiskati in sem se z avtobusom peljal iz Celovca v Št. Janž. Med potjo sem se začel razgovarjati z nekim možem iz Št. Janža, ki me seveda ni poznal. Pravil je, kako "fejst" gospoda imajo sedaj tam, da bi moral nekdo drug priti v Št. Janž, toda farani nočejo drugega, kot le g. Vošnjaka, ki ga imajo vsi radi in so se ga že navadili.

Ko bi bil ta mož vedel, s kom govori! Dobil sem jih pod nos! Pa nisem bil prav nič užaljen, saj nisem hotel g. Vošnjaka pregnati, ker vsaj mi duhovniki nismo nikoli brezposelni, g. dr. Blueml bo na škofiji uredil, da bo 'ta fejst" gospod ostal v Št. Janžu, jaz pa sem dobil nov dekret za Šmiklavž na Dravi.

Ko sem Jožefu ob tem srečanju pravil o pogovoru v avtobusu, sva se oba prisrčno nasmejala. To je bil začetek nove dobe skupnega dela na Koroškem. Še to: ko sem bil v času študija g. dr. Janeza Poljanca na Dunaju na Dušnopastirskem uradu v Celovcu, sem moral urejevati "Nedeljo". Pozneje je prav g. Jože prevzel "Nedeljo" in jo odlično urejal do smrti.

Poleg vsakdanjih srečanj na Koroškem, ki jih je vedno spremljal njegov nasmejani obraz, sva se včasih skupno peljala na Primorsko, kraj lepih spominov, kjer sem videl, kako poznan in priljubljen je bil tam doli. Skupaj sva potovala v Rim, Rusijo, Egipt in Ameriko in dokazala, da sva še vedno istega duha kot ob prvem srečanju v Innsbrucku.

Omenim naj posebej potovanje v Rusijo, ker sva bila s turistično skupino iz Slovenije le midva s Koroške in ker najbolj vidim Vošnjakove značilnosti. "Vinko, ti rad po svetu hodiš! Pojdeš z menoj v Rusijo? V Leningrad in Moskvo."

V Leningradu je bila najina skrb, kako bo z nedeljsko mašo. O katoliški cerkvi nihče ni vedel in nevarno bi bilo, če se od skupine ločiva. V soboto sva šla zgodaj zjutraj, ko so najini sopotniki še spali, na ogled. Poleg večinoma zaprtih, propadajočih cerkva sva le našla neko odprto pravoslavno cerkev, ki po ruskem sovjetskem pojmu še "izvršuje obrt".

V nedeljo zjutraj sva bila pri pravoslavni maši, kjer sva doživljala vso lepoto vzhodne staroslovanske liturgije.

V Moskvi se je izkazal Jože zelo iznajdljivega. Hotel je videti Zagorsk, kjer je pravoslavno semenišče, patriarh, romarska cerkev in sploh središče ruske pravoslavne cerkve. Vprašal je voditeljico naše skupine, vprašal hotelsko pisarno, ki je tudi rezervirala taksi in odpeljali smo se Jože, jaz in še neki novinar iz naše skupine. Strašno počasi se pomikamo med neštetimi tovornimi avto (LKW) po jamasti in blatni cesti mimo raznih policijskih kontrol in po dveh in pol urah pridemo nekako 55 km izven Moskve. Šele tukaj nas ustavi policija. 15 km pred Zagorskim. Najprej pregled šoferjevih dokumentov in avto, potem naših potnih listov. Policaj jih odnese v stražnico ob cesti in potem čakamo in čakamo tri četrt ure... Toliko vidimo, da v uradu telefonirajo. Šoferju se že nlače tresejo... Slednjič le dobimo potne liste, toda z naročilom, da se moramo takoj vrniti, ker nimamo v potnem listu naznačenega posebnega dovoljenja za Zagorsk. Mene je zelo grizlo. Jože pa je vzel ponesrečeno romanje le s hudomušnimi pripombami; prav po njegovo.

In 44 let po prvem srečanju v Innsbrucku in 22 let po drugem srečanju na Koroškem zadnje srečanje - 3 dni pred smrtjo v Tinjah pri duhovnih vajah. Jože me je rad podražil, seveda v šali in prijateljsko, kadar sem bil operiran: "Ej, Vinko, staramo se, nič ne pomaga!" V Tinjah sem ga jaz nabodel: "Ta Jože misli, da je mlad in zafrkava nas stare ljudi (bila sva enako stara). Pa ga Bog tudi včasih potipa, da ga spomni, da se stara in da se ne bo norčeval iz nas starih!" Nasmehnil se je kot vedno. Meni zadnjikrat. Niti slutiti bi ne mogel, da ga Bog ne bo le potipal, ampak k Sebi vzel. Zame in za premnoge strašen udarec, Jože, ali naj Ti pa v krščanskem gledanju čestitam, da si dopotoval na cilj. Mi še potujemo. Daj, Bog, da dopotujemo tudi mi do zadnjega, večnega srečanja pri Očetu!

Rev. Vinko Zaletel

—o—

Dve partizanski

Partizan je pozdravil starejšo tovarišico: "Smrt fašizmu!"

"I tebi, sinko," je odgovorila nekoliko naglušna ženica.

*

Partizanski general je pri nadziranju čete pozdravil vsakega vojaka z besedami: "I ja tebi, tovariš... I ja tebi, tovariš... I ja...

Na vprašanje polkovnika, zakaj tako pozdravlja vojake, je odgovoril: "Vem, da mi vsak psuje mater, ko grem mimo njega."

Žrtvujmo se za svoj tisk, ohranjujmo AMERIŠKO DOMOVINO!

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

VESTI IZ SLOVENIJE

Velika škoda potresa 16. julija na Gorenjskem

Potres s središčem v Preddvoru ob Kokri je 16. julija uničil ali močno poškodoval 286 stanovanjskih in gospodarskih poslopij, pa napravil precej škode tudi na nekaterih cerkvah, na vodovodih in cestah.

Krajevne skupnosti same ne morejo vse škoda popraviti, o javni pomoči pa še razpravljajo.

Slovensko gledališče v Trstu dobilo priznanje stalnosti

Komisija ministrstva za turizem in prireditve pri vladi v Rimu je priznala Slovenskemu gledališču v Trstu status stalne gledališke ustanove, kar pomeni po besedah prof. Jos. Tavčarja. da je slovenska gledališka hiša uvrščena med ustanove z javno upravo, kar ji zagotavlja finansiranje iz javnih sredstev.

Sava ne bo več poplavljala

Sava, glavna slovenska reka, lahko daje veliko korist, povzroča pa lahko tudi veliko škodo s poplavami. Zato se je pred štirimi leti oblikovala posebna komisija jugoslovanskih in nekaterih tujih strokovnjakov, ki je izdelala načrt za regulacijo vseh 940 kilometrov njenega toka.

Pri regulacijskih delih bodo sodelovale predvsem prizadete republike in pokrajine, pomagala pa bo tudi zveza.

Gospodarstveniki računajo, da bodo regulacijska dela na Savi trajala približno 10 let. Načrt predvideva tudi regulacijo Savinih pritokov.

V Sloveniji so umrli

20. avgusta

V Trbovljah: Ivan Prahič;
v Celju: Bogomil Vengust;
v Ljubljani: Albin Ambrožič, Janko Romaniuk, st.;
v Dravljah: Franc Grum;
v Postojni: Marjan Natlačen;
v Bertokih: Marjan Legovič;
v Bobovku (Predoslje): Ivan Pester;
v Kopru: Marija Koren.

22. avgusta

V Ljubljani: Frančiška Gorše, roj. Žgajnar, Pepca Horvat, Ivan Usenik, Alojzija Debejak, roj. Kralj;
na Vrhniki: Gabrijela Slanovec, roj. Modrijan;
v Solkanu: Mirko Ščurk.

Čitateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od ponedeljka do četrtka ob 6. zvečer in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodita dr. Milan in ga. Barbara Pavlovčič.

MALI OGLASI

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
5425 Waterloo Rd. 481-223

1975 Chev. Camero
16,000 miles. Call after 7:00 p.m. — 381-1318.
(x)

BY OWNER
Euclid. 1½ Story. Single dwelling, aluminum siding, 4 bedrooms, gas fireplace, 2 car garage. In convenient residential neighborhood. Low 40's. 261-0492.
(2,9 sep)

Lastnik prodaja
Enostanovanjsko hišo, 1.5 nadstropij, z aluminijem opaženo, s 4 spalnicami, ognjiščem, garažo za 2 voza, v udobni stanovanjski okolici Euclida prodaja lastnik. V spodnjih 40-ih. Kličite 261-0492.
(2,9 sep)

MALI OGLASI

LAKE SHORE & E. 209 ST.
Beautiful custom built brick bungalow, 3 bedrooms, basement, air conditioned, garage, nice lot. Owner moving out of state. Will include furniture and all.
STREKAL REALTY
481-1100 692-1020
(130)

1126 E. 72 St.
For rent, five rooms up, newly decorated. Call 731-5111.
(130)

V Willowicku
je naprodaj ranč, 3 spalnice, ves podkleten, blizu šole, trgovin in igrišč. Ima dve garaži. V gornjih 40-tih.
UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.
(130)

16mm Sound Movie Projector
$100. Call 361-4088, ask for Jim
(x)

Hiša naprodaj
Hiša za dve družini, 5-5, garažo za 4 avte, je naprodaj na Bonna Ave. Kličite po 6. zvečer 361-2875.
(129)

Lastnik prodaja hišo
Na lepem področju Chardon Hill je naprodaj enonadstropna kolonial hiša s 3 spalnicami, osrednjo klimatsko napravo, moderno kuhinjo, 2 kaminoma na drva, urejenim zemljiščem 50x308 za zgornjih 60. 531-1811.
(129)

Help Wanted

Help Wanted - Female Domestic
Reliable cleaning lady one day a week. 8 hours. Richmond Hts. area. Own transportation.
261-4570
(x)

Help Wanted
WAITRESS — COOK
With some experience. Part time for waitress, full time for cook.
CROATIAN TAVERN
3244 St. Clair Ave.
—(131)

FACTORY HELP FEMALE
Light assembly and furnace brazing operators. Apply in person 9 to 4 pm.
TECHNICAL METAL PROCESSING
5476 Lake Ct. off Shoreway.
at E. 55 St.
(130)

HIGH SCHOOL BOY
For cleanup, painting and light maintenance in neighborhood manufacturing plant. Should be available for work from 3 to 7 p.m. plus Saturdays. 361-6263.
(129)

COOK WANTED
Good pay, short hours, 4 or 5 days a week, in attractive university facility. Call 721-1472 days or evenings.
(130)

SHEAR & BRAKE OPERATORS
Good hourly rate. Company benefits. Overtime. Apply in person.
AFFILIATED METALS
16110 Brookpark Rd.
(130)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS
Experienced men needed to operate and or set up National Acmes and Brown and Sharp automatics. We offer good hourly wages, paid hospitalization, pension, overtime and steady employment.
ELYRIA MFG. CORP.
145 Northrup St. Elyria, O. 44035
779-6088
(25,26, 1,2 sep)

Dr. Ivan Pregelj:

MLADA BREDA

POVEST

Pač pa ga je pekel za obleko skriti bankovec. Neža je pristopila k peči. Luka se je umaknil v skrajni kot.

"Saj ne bom prisedla, ne," je dejala Neža, "ali se me bojiš?"

"Tebe že ne!" je hlinil veliko mirnost Luka, se pa v resnici bal, kaj bo, če ga ona sedaj naglo prime za roko, katero drži pod obleko. In zopet se mu je zdelo, da počivajo njene oči na njem; skoraj je zahropel:

"Kaj me pa tako gledaš?"

"Ali te ne smem?" je vprašala in ga pustila samega. Tedaj je začel premišljati, ali bi vrgel bankovec zopet dol pod mizo, ali pa bi ga obdržal. Ko pa se je zopet spomnil, da nima tobaka, da ni že davno okusil žganja, se mu je zazdelo, da mu je sam Bog poslal to tolažbo. Katri se ne bo poznalo, še pogrešila ne bo, zanj pa je tolika dobrota. In čim dalj je mislil, tem jasneje mu je bilo, da najdenega ne more vrniti. Tedaj je prišla Anica v sobo. Njemu pa je šinila nova misel skozi glavo.

"Anica", je rekel, "nekaj bi prosil!"

"Kaj pa bi radi?" je vprašala Anica.

Starec je nekaj hipov molčal, kakor da ne ve, kako bi začel.

"Le povejte," je prigovarjala Anica.

"Tako je," je začel tedaj Luka, "revež sem. Pa včasih Bog revežev ne pozabi —".

"Nikoli jih ne pozabi!" je pripomnila Anica.

"Nikoli jih ne pozabi!" je pripomnila Anica.

"Res je," je prikimal z glavo Luka, "ne zapusti, ne. In tako je prišlo, glejte," je hitel nato k zadevi, "da imam tu-le nekaj za priboljšek za praznike." Izvlekel je desetak in ga ponudil Anici in govoril: "Pa sem mislil, da lahko zgubim v senu ali kjer si bodi; če pa dam vam, mi boste lepo spravili in po malem dajali."

"Zakaj pa ne," je dejala Anica, "kar dajte."

"Pa lepo vas prosim, ne pravite nikomur!" je prosil Luka.

"Zakaj bi pravila?" je odvrnila Anica in spravila desetak. Luki pa se je zazdelo, da bi bilo dobro, če bi še kaj pripomnil. Toda ker Anica ni bila radovedna, od kod mu denar, ni rekel nobene. Čez nekaj časa je vstal, zlezel s peči in odšel v kuhinjo. In nekake vzradoščenosti ni mogel prikriti. Prišla je Neža, se ozrla nanj in nekako zlobno pripomnila:

"Ti je pa le peč postala prevroča."

"Mi je, mi," je odvrnil živahno in jo gledal z veselo brezskrbnostjo. In sedaj se je zgodilo, da se je vznemirila ona. In Luka je opazil, da je odšla v sobo in se nato takoj vrnila; rekla pa ni nobene.

Proti poldnevu se je začelo kazati sonce. Anica se je mudila v svoji sobi. Nekaka radost jo je napolnjevala, da sama ni vedela zakaj. Pospravila je bila sebi in pogledala pri tej priliki v tašcino sobo; vrata so bila priprta, v sobi je bilo v neredu. Anica je odprla okna, napravila postelj, dasi sicer nikoli ni prestopila tašcine sobe. Toda ravno to, da je prenesla in pospravila neljubi ženi sobo, jo je navdalo z zadoščenjem. Čutila je, da se je nekako premagala, in veselo se je lotila nato šivanja. In šivala je za bodočega gospodarja na Peči, in veselo bridke so bile njene misli, hrepenela je po oni uri in se je bala. Bila je srečna in lica so ji rdela.

Tedaj se je pretrgala zunaj megla in sonce je posijalo. Poldan je prešel, tašče in Jurija še ni bilo nazaj. Zato se je začela polaščati Anice nekaka nestrpnost. Skrbeti jo je začelo zaradi Jurija. Zunaj je namreč začel vleči močan sever. Tako je popoldne prešla vsa dobra volja Anici. Začutila je tudi, da jo hoče boleti glava in da se ji včasih stemni pred očmi. Zato je pustila delo in legla. V tem je zaspala.

Zbudila se je stoprav, ko se je mračilo; zaslišala je od doli jezno vikanje vsevprek. Popraviła si je lase in hitela dol. Našla je v sobi, od koder je prihajal šum. Katro, Jurija, Tomaža in Nežo; za pečjo je drhtel Luka. Vseh oči je začutila Anica na sebi. V naslednjem hipu pa se je Katra že obrnila k Neži in viknila:

"Kaj, ti nisi danes pometala v moji sobi?"

"Ne!" je dejala Neža, "zdi se mi, da je gospodinja."

"Da, jaz sem, kaj pa je?" je vprašala Anica, in težka slutnja ji je legla na srce.

"Ti?" je pogledala z jasno izraženo zaničljivostjo tašča snaho, obrnila se nato po pričujočih in odšla iz sobe. Tomaž in Neža sta šla za njo. Anica pa je ostala ko prikovana na mestu. Za pečjo je dušil Luko kašelj, na klopi ob mizi je sedel Jurij in nekako brezizrazno buljil pred se.

"Kaj pa je?" je vprašala Anica in stopila k njemu. Dvignil je glavo in Anica je ovohala, da dišita iz njega vino in tobak. Čez obličje mu je šinilo trudno in nestrpno.

"Nič," je dejal, "materi je zginilo trideset goldinarjev."

Anica se je komaj še ujela za mizo, da ni omahnila. Zdelo se ji je, da je nekdo silovilo zamahnil proti njenemu srcu. S tresočimi se rokami se je držala za rob mize. Niti besede ni mogla izpregovoriti, ko se je Jurij dvignil in odšel. "Za tatico me imajo," ji je tolklo po glavi in brezmejen strah se je je loteval. In tedaj je zaslišala Lukov šepetajoči glas. Kakor skozi mrak je slišala:

"Ne izdajte me, za božjo voljo! Našel sem, Bog mi je priča, da nisem vzel!"

Zdelo se ji je, da ga mora nekaj vprašati. V tistem trenutku pa so zaškripala vrata; prišla je Neža z lučjo. Anica je planila iz sobe in stekla v gornje prostore.

(Dalje prihodnjič)

Nevarna kozmetična sredstva

NEW ORLEANS, La. — Na sestanku ameriškega društva kemikov, ki je bil nedavno v New Orleansu, so znanstveniki menili, da nekatera kozmetična sredstva, kreme za kožo in šamponi za lase vsebujejo sestavine, ki povzročajo raka na jetrih poskusnih miši. Tako piše ameriška znanstvena revija "Science News".

O tem odkritju so obvestili ameriško administracijo za prehrano in zdravila, ki je začela preverjati izsledke omenjenih raziskav. Med kozmetičnimi sredstvi, ki vsebujejo precejšen odstotek takih snovi, so tudi preparati znanih svetovnih firm kot na primer Revlon, Helena Rubinstein, Max Factor in drugih.

André Duval

frizerski salon od danes
S CENAMI OD VČERAJ!

Vse je sodobno pri Andre Duval...

privlačna nova dekoracija, najnovejša oprema, in najboljše od vsega: naši sodobni, nadarjeni frizerji in frizerke, vsak za sebe strokovnjak v najnovejši frizerski tehniki in stilih.

Da, vse je sodobno, izvzemši cen:
Umivanje in stiliziranje $3.45
ne $7.50
Striženje od samo $3.45
ne $7.50

RAZPIHANO STRIŽENJE IN STILIZIRANJE, samo $7.95
ne $15

Marie Ames Soft Velvet trajna $12.50
ne $17.50

Frostiranje (celo ali pol) $17.50
ne $30

Sale of Beauty $7.95
Posebno — slovito vita perm kodranje, kompletno s striženjem. Not $12.50.

UniPerm Vklj. striženje $14.95
Odlično novo kodranje, ki je v naprej načrtovano za krasen uspeh vsakokrat. $30 skoro v vseh salonih.

Trajne trepalnice, individualno nameščene, $15

Čudovite nepoložljive trajne, od samo $10 od Hibnerja, Helene Curtis

Če se še nikoli niste frizirali pri nas, ste zamudili krasno frizersko dogodivščino. Popolnoma nič ne morete izgubiti— če niste zadovoljni z našim friziranjem, vam ne bomo zaračunali!

Pri končnem računu malenkostno doplačilo.
Ob petkih in sobotah 50c več

NA VZHODU
- 406 Euclid Ave. 2nd fl. 781-3161
- Southgate 5399 Warrensville 663-6346
- Opposite Eastgate, 449-3435
- Severance Center 382-2600, 382-2569
- Shoregate, 944-6700, Lake Shore Blvd
- Mentor, 255-9115, Next to Zayre's
- Opposite Southland, 845-3400

NA ZAHODU
- Opposite Westgate, 333-6646
- Parmatown, 884-6300
- Shiffield Center

Lorain 233-7211, 233-8020
Elyria 324-5742

- Potovanja skupinska in poedinci
- Nakup ali najetje avtov
- Vselitev sorodnikov
- Dobijanje sorodnikov za obisk
- Denarne nakaznice
- Notarski posli in prevodi
- Davčne prijave

M. A. Travel Service
6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500

R & D SAUSAGE COMPANY
15714 WATERLOO ROAD
CLEVELAND, OHIO 44110
PREKAJENO MESO — MESO ZA ZMRZOVALNIKE
Na debelo in na drobno
Posebne cene pri velikih nakupih
BILL IN ANGELA RATAJC, LAST. 692-1832

Thousands of children afflicted with Muscular Dystrophy must wear braces. Muscular Dystrophy destroys healthy muscle and replaces it with useless fat. After some time the child's muscles become so wasted that even braces will no longer support him. Later, he won't have the strength to sit in a wheelchair. Eventually, he won't be able to feed himself or even turn over in bed. His weakness leaves him so vulnerable to colds, pneumonia, or other complications he rarely survives maturity.

Scientists are beginning to penetrate the mystery of this tragic disease. Today there is some hope for the children who must wear these braces every day. That hope lies in MDAA's massive research program.

Only your contributions keep it going. Give generously.

Fight Muscular Dystrophy. Help them grow up.
Muscular Dystrophy Associations of America, 1790 Broadway, New York, N.Y. 10019

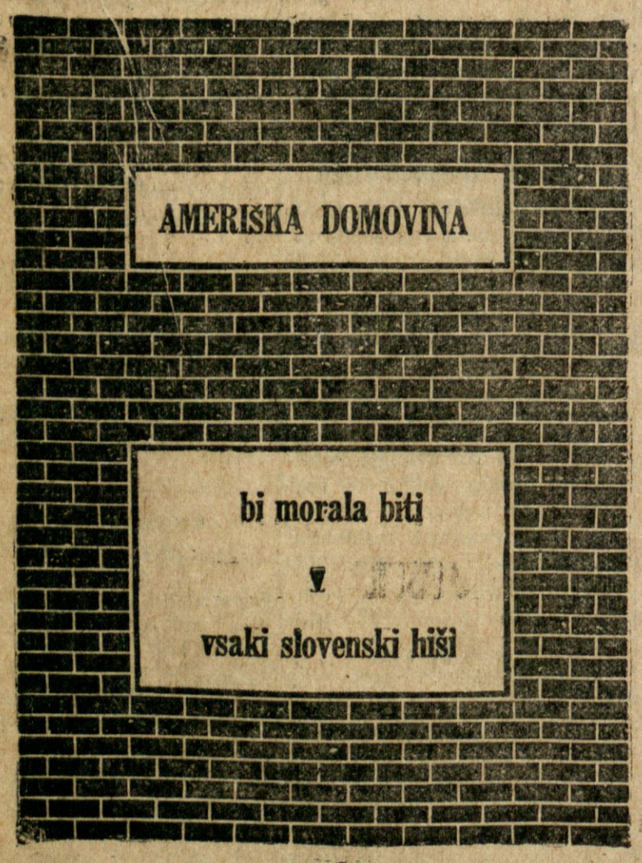

"talking" it over

One in a series of columns answering questions you ask about your electric service.

V: Zakaj je elektrika poleti dražja kot pozimi?

O: V severovzhodnem Ohiu rabijo ljudje več elektrike poleti kot pozimi — za klimatske naprave, pihala in drugo opremo, ki dela trše v vročini. Oskrbeti to posebno potrebo stane več, ker moramo rabiti več generatorske opreme, često naše starejše in manj učinkovite enote. Public Utilities Commission of Ohio je priznavajoč te povečane stroške za oskrbo z elektriko poleti dovolila za poleti višjo ceno.

V: Slišal sem izraz "EER" v zvezi z rabo sobnih klimatskih naprav. Kaj to pomeni?

O: Mero učinkovitosti energije. Čim višji je EER, tem učinkovitejša je enota in rabi manj elektrike. Mi priporočamo sobno klimatsko napravo z EER 8 ali več.

V: Katera naprava je najbolj prizadeta v vročen vremenu?

O: Verjetno hladilnik. Za največjo učinkovitost omejujmo zaledenitev v čim večji meri. Čistite redno kondenzatorske navoje. Ne puščajte vrat odprtih dalj, kot je nujno potrebno. Pazite, da so tesnila v dobrem stanju.

V: Kaj, če se moj zmrzovalnik v vročem dnevu ustavi?

O: Imejte zmrzovalnik zaprt, da ohranite v njem čim več hladu. Dobro napolnjen zmrzovalnik bo ohranil večino hrane zmrznjene 2 do 3 dni, kar zavisi od temperature v prostoru, kjer stoji. Če je na razpolago suh led, prekrijte s kakimi 25 funti tega zmrznjeno hrano. Popolnoma odtajano sadje je mogoče porabiti za kakovostno marmelado, želo, sokove ali pa ga ohraniti. Popolnoma odtajano meso, perutnino in ribe ne smemo ponovno zamrzniti.

V: Kdaj čitate meter in kdaj ocenite račune?

O: Metre čitami vsak mesec skozi pozno pomlad, poletje in zgodnjo jesen, začenši z majem. Med novembrom in aprilom čitamo metre vsak drugi mesec, za vmesni mesec pa je račun ocenjen. Dodatno je potrebno oceniti račune, kadar čitatelj metra ne more do njega. V domovih z električnim ogrevom čitamo metre redno vsak mesec skozi vse leto.

Če imate kako vprašanje ali bi radi več pojasnil o kateremkoli teh vprašanj, bi mi radi slišali od Vas. Pošljite samo vrsto na: Talking It Over, Box 5000, Cleveland, Ohio 44101. Ker bi Vas mi radi spoznali.

The Illuminating Company